

delajo tovarne čipk, se in se bodo čipkam na roko, zlasti pa tistim, ki se izdelujejo na benečanski način, vedno dajala prednost. Ako se produkcija čipk v domači obrti organizuje, bodo imele žene in dekleta v naši deželi lepe dohodka, ki bodo stalni in se bodo množili. Iz tega razloga, kakor tudi z ozirom na dejstvo, da je bila vlada sprejela pospeševanje čipkarske kot domače obrti v svoj program za izboljšanje gospodarskih razmer v južnih deželah, se je obrnil deželni odbor na ministerstvo za javna dela, ki mu je toplo priporočil prošnjo zavoda za pospeševanje obrti. Ugodno rešitev bi brez dvoma z veseljem pozdravila cela dežela. Ta nova naloga, ki si je naložil zavod za pospeševanje obrti, se uvrsti med tiste mnogobrojne ukrepe (ponki, popolnitev strokovne izobrazbe, racionalen in modern razvoj vseh obrti), ki jih zavod pospešuje, naslednje svoje vzvišene namene, že celo vrsto let z izpodbijajočimi uspehi.

— K nedeljskemu počitku. — Dobili smo sledeče: Kakor smo čitali v časopisih, bodo odalej trgovine v Gorici ob nedeljah zaprte skozi celo leto. To uredba je odobravati na splošno. Na to se je delalo že mnogo časa. Najprvo se je uvedel nedeljski počitek po delavnicah. Saj se spominjamo, da se je skoraj po vseh delavnicah delalo vsako nedeljo dopoldne. Posebno pa obrtne učence se je videvalo po ulicah še popoldne v umazani delavni obleki. Enako so vozniki špediterjev vozili vsako nedeljo dopoldne s postaje blago v mesto. Pa tudi vozniki, ki so vozili premog, lesovje in drugi material v podgorsko tovarno so vozili ob nedeljah in praznikih dopoldne. Zdelo se je, da je nedelja pravi delavnik. Ko se je med delavci začelo neko gibanje po nedeljskem počitku, je vzbudilo pri gospodarjih nekaj nevolje, a konečno so se vendarle udali. Delo in vozarenje ob nedeljah se je odpravilo. — Težavneje je bilo s trgovinami. Naše ljudstvo se je privadilo kupovati ob nedeljah v mestu. Videvali smo ob nedeljah polne trgovine občinstva, posebno v trgovinah z manufakturnim blagom. Trgovci so prodali več ob nedeljah kakor ob drugih tržnih dneh. Mrgolelo je ljudstva z dežele po ulicah. Nedelja je bila torej pravi trg. — Trgovski pomočniki so se začeli po vzgledu delavcev tudi potegovati za nedeljski počitek. Konečno se jim je vendarle posrečilo to. V nedeljo torej je stopila uredba v veljavo. Trgovine so bile vse zaprte razun kolonijalnih, ki smejo biti odprte le do 11. ure zj. — To uredba pozdravljamo z veseljem. Nedelja bodi

dan počitka. Šest dni naj se dela, sedmi dan naj delo počiva. Tako so ravnali naši pradedje, tako ravnajmo tudi mi. Trgovci ne bodo pri tem nič zgubili, saj kar človek rabi, mora tako kupiti. — Prišli smo torej po dolgem času do zaželjene ureditve nedeljskega počitka. Mislimo, da ostane ta uredba trajno v veljavo.

— Trgovski nastavljenici so privedili v nedeljo ob 10. uri in pol zjut. obhod z godbo po mestu v znak veselja, da se je uvedel nedeljski počitek. Zbrali so se v Semeniški ulici ter od tam korakali za godbo po mestu.

— „Slovenski Branik“, za l. 1909. je prinesel naslednji jako pameten in potreben nauk in opomin: „Slovenkam v premislek. Bilo je na veliki skupščini družbe sv. C. in M. v Ilirski Bistrici leta 1902. Med govorniki, ki so po obedu navduševali zbrane skupščinarje za narodno delovanje, je bil tudi trnovski dekan dr. Josip Kržišnik, ki je v svojem govoru omenil neko jako važno zadevo. Ozigosal je po vsej pravici rabo ženskih imen s končnico na i: Mici, Fani, Kati, Leni, Toni, Zof, Rezi, Gusti, Mimi, Fini, Zini itd. itd. To je tuje — je dejal — in takih tujih spak bi se morale izogibati naše narodne Slovenke, ne pa jih gojiti. Vsi so tedaj pritrjevali njegovemu umestnemu opominu, ali — ostalo je pri stari razvadi. Čedalje slabše je v tem oziru. Sedaj se tako spakredana ženska krstna imena videvajo že na nekaterih izveskih v Ljubljani. Naše ženstvo se diči s tujim perjem, ko si nadevlje imena nesoglasna s slovenščino. Slovenski jezik končuje ženska imena skoraj domalega vsa z a n. pr.: Marijica, Franja ali Franjica, Kata ali Katica, Lenica, Jožica ali Pepica itd. Slovenke, proč s tujimi navlako! Vaše ime bodi znak, da ste Slovenke! — Še nekaj! Prebiral sem stare rokopisne knjige iz prejšnjih stoletij, kjer je stalo poleg možkih tudi dokaj slovenskih ženskih priimkov; a ženski so imeli skoraj vsi žensko končnico n. pr.: Helena Rakovka (l. 1689), Marija Mrzlikarica (l. 1694), Meta Jenkovic (l. 1695), Katarina Kramarica (l. 1716) in dr. Dandanašnji pa pišejo Slovenci po nemškem vzorcu: Helena Rak, Marija Mrzlikar, Meta Jenko, Katarina Kramar itd. Ali moramo Slovenci res vse po nemškem kopitu uravnati? Ali bi ne bilo lepše, dosledneje in umestneje, ako bi posnemali svoje slovanske brate, ki jim rabi za rodbinska imena lepoplasna ženska končnica. Slovenke, poslovenite se!“

— Razglas. — Razpisuje se natečaj za 8 prostorov, ki jih je ustanovil vis. deželni zbor v spomin na pokojnega

deželnega glavarja Nj. E. grofa Franca Coronini-ja za brezplačno zdravenje osem ubogih škrofaloznih ali rakitičnih dečkov oziroma deklic te dežele v prvem avstrijskem morskem zdravilišču gradežkem tekom prihodnje dobe kopelji. Prošnje, ki morajo biti opremljene z mnenjem občinske oblasti, s spričevalom o cepljenju koz in z dokazilom, da so prosilci pristojni v kako občino Goriške in Gradiške, kakor tudi s spričevalom uboštva in z zdravniškim spričevalom glede bolezni prosilcev, se imajo vložiti pri deželnem odboru do 15. maja t. l. Nadalje se morajo opremiti prošnje s potrdilom c. kr. okrajnega zdravnika, da prosilci niso nalezljivo bolni in da v hiši, kjer stanujejo ni sedaj in tudi v zadnjih štirih tednih ni bilo sličnih bolezni.

— Stavbeno društvo „Svoj Dom“ v Gorici nam je poslalo računski zaključek za l. 1908, iz katerega posnamemo, da je imelo društvo lansko leto 22 članov. Denarnega prometa je bilo minolo leto 54.880,26 K. Društvo ima namen zidati male hiše svojim članom, katere so amortizirajo.

— Ubegi avstrijskih vojakov na Laško se vedno bolj in bolj ponavljajo. V laških novinah se bere storo vsak teden o avstrijskih vojaških beguncih, katere so na Laškem ujeli. Največkrat jih prisili lakota, da se ali sami prijavijo, ali pa jih zasačijo pri prodaji avstrijskih predmetov, kakor orožja, službene obleke in dr. Begunce izroče navadno vojnemu sodišču v Veroni, kjer na vprašanje, zakaj da so pobegnili, navajajo večinoma vsi kot vzrok slabo hrano in kruto neznošno ravnanje.

— Iz seje c. kr. okrajnega šolskega sveta toliminskega. — C. kr. okr. šolski svet je sklenil, da ne uvede na šoli Log-Sela ponka v ženskih ročnih delih, ker je premalo deklic. Sklenil je predlagati dež. šol. svetu, da dovoli ustanovitev enorazredne ljudske šole v Sužidu in Podbeli. Sklenil je zidati novo šolsko poslopje v Plužnjah, v Smasti in v Novakih. Glede ustanovitve šole v Policah, na Vrhu in na Pečinah se sklene tako, kakor je predlagal ožji okr. šol. svet.

— Strela. — Iz Brij nam poročajo o veliki nesreči, katero je vprizorila strela dne 14. t. m. okolu 5. ure zjutraj. Udarila je v zvonik podružne cerkve sv. Martina ter odbila špico strelovoda, prevrtala na dveh mestih strelovodno žico, porušila na vshodni strani zvonik ter napravila pol metra široko odprtino nad oknom zvonika. Nadalje je porušila obok pod zvonovi ter šla po žici, katera je

pritrjena k zvonovom za zvonjenje nizdol do tal. Pri tej priliki je poškodovala uro in porušila tlak ter izrula debelo kamenje. Iz stolpa je švignila v 30 metrov oddaljene štale ter ubila posestniku Fr. Ličnu enega vola in posestniku Antonu Vidmar eno kravo. V Ličnovi štali so bila še tri druga goveda in dva fanta, ki so ostali nepoškodovani. Zvonovi so ostali tudi nepoškodovani. To je jako čuden pojav narave sedaj v tem času, ko imamo v naših hribih še na metre snega. Bog nas varuj sirele!

— Nensdna smrt na ulici. — Včeraj se je mrtev sgrudil na tla tik vojaškega skladišča v Vrtni ulici 56-letni Sebastijan Herman, stanujoč na Placuti a pristojen v Banjšice. Zidela ga je kap. Mrtvo truplo so prepeljali v mrtvašnico na pokopališče.

— Neznani tat je danes ukradel iz žepa neki ženici 140 K, katere je prejela za kravo, katero je prodala na današnjem trgu.

— Organizacija slov. trg. potnikov. — Kakor smo že svoječasnoročali, je vlada potrdila pravila osnujočega se društva slov. trg. potnikov. Danes pa naznanjamo, da je svoj pristop k društvu prijavilo že precejšno število g. tovarišev. Iz tega se razvidi, da je bila organizacija res potrebna, ter vlada v interesovanih krogih mnogo zanimanja za društvo. Tudi podporni člani so se že oglasili.

Je pa še nekaj g. tovarišev koji še niso vposlali prijavnice in kojih ne smemo pogrešati v naših vrstah. Prosimo torej, da nam svoj pristop čim preje naznanijo. Pripr. odbor.

— Mažarska korupcija. Vodilno glasilo katoliškega centra v Nemčiji objavila je očitno od vodilnih cerkvenih krogov inspiriran članek, v katerem ogrski, oziroma hrvaški vladi naravnost očita, da za dijakovsko stolico po Strossmayerju zato noče predlagati prelata, ker si „posojuje iz njenega premoženja in si je dozda že sama izposodila dva milijona kron, od katerih pa je samo 220.000 izdala za mažarsko šolsko ladjo, ostali denar pa je izginil v žepih „nadzorovalnih organov“! Sveta Stolica želi, da zasede dijakovsko stolico dr. Mahnič iz Krka in je to njen očiščeni kandidat, kapitel sam si želi dr. Stadlerja, nekateri pa pomožnega škofa dr. Voriaka. Vlada pa noče za nobenega nič vedeti, ker si hoče še nadalje škofijsko premoženje izposojevati, seveda ne da bi ga kdaj vrnila. Vled tega se ne vrše nobene kanonične vizitacije in nobena birmovanja, kajti pomožni škof nima sredstev. — Vsa javnost

Došlo je

spomladno - letno blago

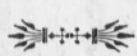
v velikanski izberji.

Zbirke vzorcev so vedno na razpolago zastoj in poštine prosto.

ZALOGA je nedosegljiva te stroke v GORICI.

CENE SO STALNE. Postrežba strogo poštena.

„Krojaška zadruga“ Gorica.

Gosposka ulica števil. 6 in 7.

Trgovina se nahaja v novih prostorih

pričakuje zdaj odgovora od Raehove, oziroma ograke vlade, kajti obdolžitve centrovega organa namigojejo naravnost na direktno tatvino, prihajajo pa, kar je javna tajnost, iz najvišjih cerkvenih krogov. —

Drobfinice.

— Sv. Očetu se je zdravje poslabšalo. —

— Ruski car je pomilostil gene-Stössla, kateri je bil zaprt v Petrogradu radi veleizdaje.

— K letošnjim vojaškim vajam bo počenši z aprilom poklicanih 4900 rezervnih častnikov in 278.000 mož in sicer 246 tisoč od pehote, 8400 od konjenice, 9400 od artilerije. Tako bo mirovno prezenčno stanje od aprila do avgusta jako visoko.

— Število katolikov v Združenih državah. — Official Catholic Directory za 1909. priobčuje, da se je število katolikov pomnožilo za 358.025, skupno jih je sedaj 14 mil. 235.451. Ako se prišleje še katolike na Filipinah, Portoriki in ostalih kolonijah znaša število 22.474.440. V Združenih državah je 16.083 duhovnikov (od teh 4028 redovnikov), katoliških cerkva je 12.928. Župne šole imajo 4703 občine, te šole obiskuje 1.197.913 otrok. V ubožnicah (290) se vzdržuje 44.966 siromakov. Poieg tega je mnogo še drugih zavodov in viših šol.

— Rahločuten samomorilec. — V Karlovcu se našli nekega neznanca pred vratmi vojaške bolnice ustreljenega, s pismom, da naj se poizvedujejo po imenu, ker noče, da bi njegova rodbina vedela, da se je ustrelil?

Svarilo.

S tem izjavljam ter svarim vse one, ki bi sklepali kake dogovore ali sploh kaka opravila z ljudmi, ki bi se posluževali mojega imena, da bi bili vsi taki dogovori popolnoma uničeni in neveljavni.

V Gorici, dne 16. marca 1909
Jožefa Marušič,
v Rabatišču št. 16.

Objava.

Za dolgove katerekoli osebe, neizvzemši svoje soproge, ne prevzemam nikake odgovornosti.

Davorin Cenčič,
nadučitelj.

Loterijske številke.

14. marca.

Trst 30 77 79 17 52
Linc 35 6 73 88 90

Tovarna kisa odlikovana na obrtni razstavi v Gorici l. 1900

FRANC KRALJ

Gorica, Kapucinska ulica št. 9

priloga cenj. gg. trgovcem raznovrstnega kisa. Cene zmerne, potrežba točna in poštena.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Proda a stroje tu di na tedenske ali mesečne oboroke.

Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priloga se slav.

Potrjim srcem naznanjamo čč. duhovščini, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Vsemogočemu dopadlo poklicati v večnost našega preljubljenega brata in svaka, prečastitega gospoda

JOŽEF-A GOLOB-A,

KURATA v PODGORI,

danes dne 15. marca 1909 ob 9 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj v 60. letu svoje dobe, večkrat previdenega s svetotajstvi za umirajoče.

Pogreb zemeljskih ostankov ranjkega se boče vršil v sredo dne 17. marca ob 10. uri zjutraj sè sv. mašo. Osmina-zadušnica po ranjkem se bode brala 24. marca ob 9. uri zjutraj.

V Podgori, dne 15. marca 1909.

Matija Bone, Marija Bone roj. Golob, Franc Bone,
svak. sestra. nečak.

Pavlina Pivec roj. Bone, Marija Skrk roj. Bone, Alojzija, Ivanka,
nečakinje.

Ivan Bednařik

priloga svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica della Croce št. 6.

Pristni kranjski

lanenoljnati firnež

Oljnate barve

v posodicah po $\frac{1}{2}$ 1 kg kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcu.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Laki

pristni angleški za vozove, za pokištva in za pode.

Steklarski klej

(kit) priznana in strokovno preizkušeno najboljši.

Karbolinej prve vrste

M A V E C (gips)

za podobavje in za stavbe.

Čopiči

domačega izdelka za zidarje in za vsako obrt

priloga

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva krajska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

JOSIP BONANNI

naslednik T. Slabanja

srebrar in pozlatar v Gorici ulica Morelli 12
odlikovan z zlato svetinjo

se priloga vsem čč. cerkvenim oskrbništvom za vsakovrstna izgotovila cerkvenega orodja. Plačuje se tudi na obroke. Konkurenca v cenah izključena. Cenike gratis franko na dom.

Epilepsija.

Kdor trpi na epilepsiji, bolezen sv. Vane-tina in na drugih sličnih boleznih, ta naj se obrne na privilegirano lekarn. Schwanen-Apotheke, Frankfurt A. M. Tu dobi tozadevno brošuro brezplačno.

Cerkvena mizarska dela
v rimskem in gotiškem slogu
izdeluje
A. Černigoj-Gorica.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove a erikanske blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Pozor! Eno krono nagrade!

Kinematograf Salon Central.

PROGRAM:

Za videti samo od 14. do 20. marca.

Rojstvo, življenje, trpljenje, smrt in ustajenje Jesusa Kristusa.

Krasne, pretresljive, resnične žive slike v 90 oddelkih.

Povzdigljava moč te pretresujoče velike žaloigre, za odrasle in mladost vsakega stanu in vere. M M

Znižane cene!

Predstave ob delavnikih ob 5, 6, 7 in 8 uri zvečer. V nedeljo predpoldne ob 11 uri predp., popoldne ob 2., 3., 4., 5., 6., 7. in 8. uri.